

જનામે શ્રુદા.

નવી

પારસી બ્રિટાનીયા નાટક
કંપની.

પ્રેરકાર સાથે મિસલી

સચદે-હવસ

પરથી ઉપજાવી કાઢેલા ગેલમાં ગવાતાં ગાયનો.

આવૃત્તી પહેલી

કીમત બે આના.

સુરત, ધી “ સંદેર ” પ્રાન્ટીંગ પ્રેસમાં

રતિલાલ દુર્લભદાસે છાપ્યાં.

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય ગુજરાતી કોપીગાર્હ અંગ્રહ સુટકનાં પાત્રો.

પુરૂષ પાત્રો.

દારા.....તાતારનો નેકદિલ બાદશાહ.
નાદિરજંગ.....દારાનો દગાબાજ ભાષ.
કજલબેગ.....દારાનો સેનાપતિ, અને નાદિરના બુન.
કામેનો મદદગાર.
શેરજંગ.....દારાનો એક વફાદાર સરદાર.
સિંજર..... દારાનો વડો શાહબંદો અને તખ્તનો
હકદાર વારસ.
કચસર.....દારાનો નાનો શાહબંદો.
બર.....સિંજરનો મામે-ખુતનનો બાદસાલ.
સુરખાબ.....દારાની કોજનો એક ચસ્કનો સરદાર.
શમશાહ.....સુરખાબની બેટી નરગીસનો આશક
ઉજબક.....એક છુટ્ટો અમીર-નરગીસના લાથનો
ઉમેદવાર.

કરીમ }સુરખાબના બે રમજી નોકરો
રહીમ }

કરામત..... નળકેતનું પૂતળું અને જખરદરતીનો
હકીમ શિપાહી, લકૈયા, નોકર, દગબારી,
કોતવાલ, અમીર, ઉમરા ઇત્યાદિ.

સ્ત્રી પાત્રો.

મેહરે આલમ.....દારાની બેગમ.
અખતર.....દારાની શાહબંદી.
યકબાલ.....નાદિરજંગની બહી દીકરી અને સિંજરની
ભવિષ્યમાં થનારી મેહરદાર.
નરસિંગ.....સુરખાબની દીકરી અને શમશાહની માથક
ખાનુમ.....સુરખાબની બીબી.
નબકી.....કરામતની બીબી.
સાહેલીબે, લક્ષ્મીબે, વગેરે,

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૌપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૨૪૮૭

વર્ગિક

પુસ્તકનું નામ ૨૪૫૬ ૨૫૪૫૧ ૩૫૫૧૧

વિષય ૨૪૬૮ : ૨૪ ૩૬૮

બનામે ખુદા.

સયદે હવસ.

૧

તું દાતા જગ ત્રાતા તેરો નીસદીન રટે નાંમ સખ સંસાર
તેરો આધાર નીત ખીચાર તોપે નીસાર લાખ બાર કરમ
ધરમ રાખો શરમ સખ સુખ કરતાં—તું દાતા.
ક્યમી ખ્યારી ખુલવાડી કુદરતકી શુલકારી દેખો બહાર
ક્યસા નીખાર દાયા હચ્ચે હર ચમનમે હરખનમે
હરમનમે તૂડી જીસદીન બસો કબૂત હરતા—તું દાતા

૨

ભર ભર જામ પીલાં શુલ લાલા બનાદે મતવાલા,
તું લાલાલાલા—ભર.
ફસલે બહાર હચ્ચે જોખન ત્રીગાર હચ્ચે
શીશેમે મય હચ્ચે પહેલુમે ચાર હચ્ચે
તું લાલાલાલા—ભર.

૩

બહાર આઈ હચ્ચે ભરદે બાદ ચ્ચે શુલ શુસે પચ્ચેમાંનાં
રહે લાખોં બરસ સાકી તેરા આબાદ મય ખાનાં
સાકીયાં અચ્ચેત્રી પીલાદે કે મહેકતે બચ્ચે
હમ વો કમ જરફ નહીં હચ્ચે કે બહેકેતે બચ્ચે.
પનીઆ ભરનકો મય ક્યસે ખ્યારી બાઉં
પઈઆ પડત હું છાંડ અચરવા

ઠીટ લંગરવા મથ બલહારી જા'ઉં—પનીઆ,
રોકોનાં મોઢે બીચ ડગરવા
શામ મોરારી તોપે વારી વારી જા'ઉં—પનીઆ.

હુન્નુર હુએ જલ વગરહમારે ખડેહુએ ખુદદામેગીર્દ સારે
નીસારહોતે હુએ ચાંદ તારે. હુએ મહેરે મસનદનશી ફલકપર
જુઆએ થક બાલે બાદશાહી રહે યુદી મહેસે તાબ માહી
ફરોગ બખશે જહા ઇલાહી હુએ જયએ મહેર મુખી—ફલકપર

આવો અલમેલીઆં સોહે રંગ રેલીઆં
કરો અટ ખેલીઆં સાહેલીઆ—આવો.
હાં અએમીલો રસીલી તાંન મોહલે જા'ન
રંગત રંગ કુમંગ દીખાએ. નીરત બતાએ.
સરગમ ગાવો.
સાનીસા રેરે નીધની બાસાસા ધપધ નીનીની
પમપ ધધધ મગમ પપપ ધધરે નીનીગ
સાસામ રેરેય ધરેય મગરેઆ—

રંગીલી રસીલી નુકીલી શરમીલી ખ્યારી હુએ અલમેલી
જાએ. જા જાએ. અજ નાહી સતાએ.
ખ્યારી લટક મટક કયા ચાલ ઢાલ હુએ મતવાલી
મોહેના બનાંએ. સખી મત શરમાં એ. સખી
નયન સયન લલચાએ જાએ જુઆલી—રંગીલી.

દેખો છબલાકી ઘતીયાં
લાગો છતીયાં
માનો બતીયાં મથવારી—દેખો,
જાએ, જાએ મુંહ બનાએ. લોલી ભાલી કો ફસાએ.

૫

રંજીતી ઠંગ પ્યારા બાતમેં ઘાતમેં જાડુ હજારો ભરા
નાંજીનીરાલે હય દીલ લેને વાલે,
તમ નીસાર મન નીસાર ઘન નીસાર
તુજપે કુલ ચમન નીસાર રહે જોખનકી બહાર
બાતે બનાં ને મેં દીલકો લુભાને મેં
સારે જમાને મેં હો હોશીયાર—છયલાકી.

૮

નદાંન ગાઆદીલ કીસ જહાન પર હરદમ હયે ભુલા
શાહો છશાન ચુન ચુન હરઆન મારે અમીરો
વજર ગરીબ ફકીર કીસ જહાનપર હરદમ હયે ભુલા
પાયે આરામ કોઈ કયું કર નીસદીન પલછીન
અયે આસમાન અયે આસમાન અયે આસમાન
—નાદાન.

૯

કીયા કાતીલ ને દીલપર નીગાહોકા વાર
મોરી હાથે જાન જાથે પીયા પ્યારેને પ્રેમકી મારી કટાર,
ગાલમે લાલી કાનમે બાલી—સોહે સરપર દુપટા શુલનાર
મેરે જોખન પેલાખો હયે છાઈ બહાર
કોન દેખે પીયા બીન નીખાર
છયલ આવો મન લુભાવો જાઉં મય નીસાર.

૧૦

તેરી ચીતવનને ઘાયલ કીયા દીલ હમારા
હુબા છગર પારા પારા
ઉહું
આહાહાહા
અરે વાહ વાહ વાહ—તોરી
જોખન જો લુટા અછુટા હમારા
જુઠા હયે શીકવા તુમારા
બાતોમેં ગજબકી હયે ખટક

મત મુજે શરમાયો
 જાલીમ એ ચટક અચોર એ મટક
 અપની તો ફરમાયો
 જુલફે કી લટક દીલકો જટક લે ગઈ
 બસ જાઓ
 હમ સરકો પટક ડરસે અટક રહે ગયો
 ધમકાયો
 જર નીસાર ઘર નીસાર સર નીસાર તુજપે ચાર

૧૧

મારો મારો અરેરે મારો મારો અરેરે
 મારો છુંસા હોવે છુંસા નીકલે દમ ઈસજ
 જારે જારે જારે જારે લારે લારે ઢંડા
 એ મુમટંડા હોવે થંડા
 વખત હવે જુતે કારીકા
 મુજકો નાં માર ખીલા આ આ બચારી
 છોટો પીંદર મંચે પડું પધ્યાં તેહારી
 ચલહટ થહાંસે જારી જારી જારી જા

૧૨

બધાવા ગાયો સલી મીલ લાઈ
 આજ નીત નવેલી કે કાજ બધાવા
 જબ તલક બાગે દહેરકો હવે કરાર
 શાકમે શુલ હવે શુલમે રંગે બહાર
 તુમ સલામત રહો હબાર બરસ હરબસ કે દીન હો
 પચાસ હબાર
 મુબારીક હોવે તુમકો ધ્યારે નાંદીર
 શાહ હમેશાં કાયમ રહો તેહારો રાજ
 આજ નીત નવેલી કે કાજ બધાવા

૧૩

શાદમાં શાદમાં હચ્ચે શાદમાં ન્યારીઆં ખ્યારીઆં સખ
 ન્યારી ન્યારીઆં
 રાબે કે રાબે બચઠે ખ્યારે મહારાબે બચઠે
 અનદાતા રાબે બચઠે સારીયાં
 હીલ મીલકર બવો બલહારીયાં
 ગાવો હીપકકા રાગ હોવે રોશન ચેરાગ સાચે સુરમે
 સખ સાજ
 મીલે ખ્યારીયા, દારીઆ ન્યારીઆં ન્યારીઆં વારીઆં
 બાબ—દુસરા.

૧૪

કેયલી આં કુક સુનાવે સખીરી મોહેખીરહા સતાવે
 પીઆ બીન કુચ્છ નાં સાહાવે.
 નીસી અધીયારી કારી બીજરી ચમક જીયરા મોરા
 ડર પાવે—કેયલી.

ધતની બીનતી મોરી ઉનસે ન કધચ્ચે બચ્ચે
 પીયા બીન જીયરા નીકસો બત
 ઉમંગે જોખન પર મોરો આલી
 મોરો પીઆ ઘર નાં આવે—કેયલી.

૧૫

એ! મન મેરે કયસે તોહે સમજાવું રચ્ચેન
 અધારી રાહ હીખતનાં કૈન નગરકો બાવું

૧૬

જુઠી જગડી રીત હચ્ચે—જુઠા સખ સંસાર
 જ્યસે ખ્યાબ સોહાવનાં આખીર કુચ્છ ના સાર
 બખત બર ગશતા હુવા કયસી મુસીબત આઈ હચ્ચે
 હચ્ચેહચ્ચે સદ હચ્ચેહ કે બુલ બુલસે છુટટા હચ્ચે ચમન
 દીલમે ઉસ સધ્યાદ મતીલ કે શરારત આઈ હચ્ચે
 જીયા જલાચ્ચે દીલ દુખાચ્ચે મત અખ
 જીયા જલાચ્ચે દીલ દુખાચ્ચે મત હમરા
 ફલક તોહે આવે ન તરસ હમરા

૧૭

દેખો મેરે ખાલે જોખનકી બહાર
 કયસી બની રંગીલી નુકીલી નાર
 ધર દીલ ઉઠાશ હોયે ના પૈસા પાસ હોયે
 શોહરસે હું મય બેબાર
 મેરે નાબુક બદન પર-ઝાર ઇસ કબન પર
 અયસે સુવેકો કરું મય નીસાર
 હું પેબાર મારું ચાર રોવે જર જર
 જબ નીકલે દીલકા ગુબાર

૧૮

હોગા પૈસેકા કાયદા દીલમે ઉમંગ ચહેરેપે ચમક
 લાગ્યેગા

મુજે ચાંદીકી પાંજન પહેનાંનાં
 ઝાર સોનેકા કંગન બનાંનાં
 તુમ બંન ઠંન કે નખરે દીખાનાં
 જખતો હોગે માલા માલ
 બસ બસ દીલહીમે રખનાં એ હાલ

૧૯

માર ખાઈ હીકમત આઈ
 ચલીએ ચલીએ શીતાબ
 અલી આયા જનાબ
 લાએ હોયે ટટુ મીયાં
 હોયેરો બજર બટટુ મીયાં
 જાએ નીખટટુ મીયાં
 મએ હારા ખુબ મારા ભુત ઉતારા
 આએ આએ જલ્દ આએ
 દેખા જન હટ નાંદાન—વાહ વાહ વાહ.
 આંહા હા હા હા
 જાએ હીકમત દીખાએ અએર પૈસે ઠગ લાવ

શમકી સાડી બનાજીની ચોર ગોટેકી ચોલી

શીલાબેગી

એ હોએ કીતનીસી ખાત ચલાઇ ઘાટવો મારાહાથ

૨૦

ગમસે મેરે જીગરમે છાલે પડે હોવે હોએ
જીનેકે જાન પર અળ લાલે પડે હોવે હોએ
ઇસ બેકસીમે અપનાં પુરસા નહી હોએ કોઈ
પીરો જવાં કે મુહ પર તાલે પડે હોવે હોએ

૨૧

દીલબર મીલે દીલ શાદહો—વોહી મેરી જાન
મુખડા ક્યસા ખ્યારા ખ્યારા દીલમે બસા હર આંન
ચાલચલું ચૌરબલબનું ઊસમે ફાંસું સળ ઘરકા ઘર
પુરા હો મકસદ હમારા—દીલમે બસા હરઆંન

૨૨

મેરી નઇ જવાંની લુટી લુટી
વાહ વાહ મુજકો બનાતી હોકયા
તેરી પુરકત મેં હું બે કરાર
બસતો મંએ બી હું તેરા પુરાનાં આશક બાર
મારે જીતો કે સરકા બનાંજી અચાર
હટો ખાતે બનાવો ન જીટી
અબી લાતા હું મંએ કાજીકો ઉંસ ઘરમે
રાજી હો નીકાકો તું ખા કસમ
ઓ મેરે મામું કે ખાલુ કે ખાલા એ કયા ગરબર
બલા નીરાલા હોએ ધંગ

૨૩

ફલક પર બાહલ હોએ છાયા
દો આલમકા રંગ હોએ બહલા
હર ઘર એક સર હોએ ચરચા
કહીં સરકા કહીં ઘરકા કહીં જરકા કહીં સરકા

એ દીલ ધડકા જગર ફડકા લો સરપરખંજરનો
હવે કહેરે કીબ્રીયા મતલબ એહી ખુલા
હકસે કરો દુઆ ખર આવે મુંદઆ
જમીકા તબકા થર રાયા

૨૪

બદલા હવે રંગ આજ જોઈસ આફતાબકા
છાયા ફલકપે અબ હવે હક્કી ઈતાબકા
ચક્કરમે હવે મકીનો મકા અરજો આસમાં
આલમ હવે મેરી આંખમે ઈસ વખત ખવાબકા
ફસી મોરી જાન દુખકે સમનદર ખીચ
બખતને ઘરકો લૂટા અપનાં ખીગાનાં છુટા
દુન્યાકા રીસતા તુટા હવે સખ અરમાંન
આઈ ન એક બાલ અબતક લાએગા બ્હોલાલ કબતક
દેખુંગા ન સુરત જબતક રહુ પરેશાન

૨૫

કએસી મુસીબત કી કાલી ઘટા છાઈ
દીલમેં ગમકી બીજલી ચમકી
અશકકી ખુદન જદલાઈ ઘટા છાઈ
સાંજ પડી સુરજ ગયો અપને ઘરકી ચોર
રાત અંધારી પાએ સુખ ચોરી ગયો ચોર
મએલા ઘરતનાં મન ધીર દુખ પુછે મોરો કોન ચહાં

૨૬

અએ ખુદા તું મદદ કર મએલા મેરી મદદ કર
મુજપર રહેમ કર બારી તાઅલા મેરી મદદ કર
હર શયમેનુમાં હવે તેરા જલવા
એ મેરે અએલા બારી તાલા મેરી મદદ કર

૨૭

એ શુલ ચોર ખુટા મીટી ચોર યાંની ફાંની હવે ફાંની
ફાંની હવે એ સારા જહાન
એ સખ જુઠા હવે દુન્યાકા ખ્યાલ
ઘર દર ચોર જર સર સખ જુઠા હવે માલ—

૨૮

૧૧ મેરે નવ જવાન હાથોમે લેકર નીશાંન
 જો જાઓ દુશમનકા ગુલશન કરો વીરાના
 હાથોમે તલવારે થામ કરલો ઈસ દુનીયા મે નામ
 જાઓ 'ડકા ફતહાકા બજાઓ હા હા હા
 કરહો ઉન સખકો બે જાંન જીતને હુએ બાગી શયતાન
 તોપે તીર બંદુકે બાલે ચાર બરછી સખ સામાન
 નીકલે નાં ઘરસે દુશમન પાનીકો તરકો દુશમન
 કરનાવો હીકમત શીતરત મારે જાવે સખ બે ઇમાંન
 જાઓ મેરે નવ જવાંન હાથોમે લેકર નીશાંન
 દુશવારી હો જલદી આસાં
 મુદ્યા મીલે હો બેગમ દીલ મેરા ખીલે
 છુટે તોપે ધન ધનનનનનન ચલે જોલી સનનનનનન
 બીજલી ચમકે થમકે જમકે રંજ મીટે ગમસેહો અમાન

૨૯

પીઆ ખીન જીયા જાત કલન પરત હાએ હાએ
 હુએ કરાર બખએર દીલદાર પરવરદીગાર હાએ
 આવોજ આવો દરસ દીખાવો જીયા જરાવો નાદીલ
 દુખાવો તેરે ફીરાકમે જાતી હુએ જાંન ધીર ન ધરત
 હાએ હાએ

૩૦

દીન રદીઆનાં છોટો સઇયાં છોટો બઇયા ધડકે છતીયા
 ફડકે અખીઆ હાં તુમ લાગો મોરી છતીઆ
 ઉઠ ટુટીરે કલઇયાં
 આત તોરી હુએ ઘાત સારી તડપત કાટી રાત સારી ચલો
 હટો જાવો બાટેનાં બનાવ મલે લગ જાઓ જીયાનાં જલાવ
 હે મેઠ ચંગડે દીલેતુ'
 એ દુખ હે દીઆં મોરી તુખી તો નાં સુખ
 વેએ—સતાવી

રંગ રલીઆ કરો ખુશીઆ હીલમીલ શા
હમે ગુલ આર છુલ છુલકા જોડા નાયાબ
ઓ અરેરેરે ઓ અરેરેરે હું મય હમેરાંન
આ હા હા હા હા આ હા હા હા હા કયું નાના
ચલ પરે હટ ચલ પરે હટ દુર તો શયતાન
જાતે હય સખકો આદાબ

હોવે મુખારીક ઓ શાહા નાંદીર ઓ
તાજ સરપર હમેશાં તેરે
રહે કયામત તક રાજ કાયમ
ઓ જાહો ચક બાલ તેરા દાયમ
હો ખાદીમ ખુશતર હમેશાં તેરે

ગાવો બમ્બો સલી મીલે આજ
શાહાકે સરપે મુખારીક હો તાજ
છીન રવાબ સીતાર પખાવજ સુર મીલે સખસાજ-ગાવો
ધ્યાન માનસે ગમક તાંનસે તીન ગરામસે બજો સખસાજ
નાચો આવો સખ નીરત બતાઓ ખુશીઆં મનાઓ
ઓર હડાવો ગત રાગ

સાનીધપ નીધપમ ગમગરેસા

તટ તડીયન ત્રાંન તટ તડીયન ત્રાંન
ખા કીટ તક ધુમ કીટ તક કાનધા
ખા કીટ તક ધુમ કીટ તક કાનધા
ખા કીટ તક ધુમ કીટ તક કાનધા તા

તમામ સુદ.

